

Testamenten:

Hiltie Terwischa

Regn. Franckena

Anna Franckena

Jeltje van Terwisga

Op heden den 4 October 1669 compareerden in de griffie s'Hoffs van Frieslandt de heere Joannes Glinstra Raedt Ordinaris in den Hove, ende exhibeerde zeeckere orig(;inele) Testamente van Regnerus Franckena ende Hiltie Terwischa, verzoekkende 't zelve alhier ten Fidei commissaire Registratieboeck geregistreert te mogen worden, lujdende als volcht:

In den name Godes Amen; Alsoo daer niets seeckerder is dan de doot, ende niets onseeckerder dan de tijt ende uijre vandien, hebben wij REGNERUS FRANCKENA ende HILTIE TERWISCHA

echtelijden wonende tot Wolvega, ick REGNERUS FRANCKENA gesondt van lichaem, ende HILTIE TERWISCHA sieck te bedde leggende, nochtans onse sinnen ten volle machtich, overdacht niet van dese werelt te scheijden, sonder ~~alle~~ voorens van onse tijtlijcke goederen te disponeren in maniere naevolgende:

Eerstelijck naedat onse sielen tot Godt haren Schepper ende onse lichaemen door een eerlijcke uitvaert ter aerde sall sijn gegaen, soo institueren wij Testateurs tot Erffgenaemen van alle onse ~~nae~~ te latene goederen soo roerende als onroerende, silver ende goldt, gemunt en ongemunt, *beleven* ende instrumenten, niets exempt, onse kinderen die wij tegenwoordig sijn hebbende, ofte hier naemaels mogen krijgen; Ende in gevalle wij sonder kindt ofte kinderen ~~nae~~ te laten deser werelt mochten geraecken te overlijden, soo legateren wij elcx anderen, te weten den eerstverstervende aen den langstlevende van alle onse ~~nae~~ te latene goederen 't vruchtgebruijck ende soo weele nook elcx anderen hiertoe mede instituerende; voorts Legateren wij Testatoren ijder aen de kercke armen tot Wolvega Twee hondert vijflich Car.glins., ende alsoo in 't geheel vijff hondert gelijcke guldens bij onse Erffgenamen binnen een maendt ~~nae~~ ijders overlijden uit te keren; oock willen wij Testatoren indien wij sonder kint, kinderen ofte wettelijcke descendentes ~~nae~~ te laten deser werelt mochten geraecken te overlijden, dan ofte onse kinderen sonder wettelijcke descendentes ~~nae~~ te laten mochten geraecken te versterven (voorbeholdens nochtans het recht van vruchtgebruijck bij ons gemaect) dat de goederen bij ons ~~naer~~ te laten sullen erven ende versterven op volgende maniere: te weten de van mij mede Testator REGNERUS FRANCKENA aff te coomen sullen erven op mijn nichte Juffr^r Jeepcke van Lijcklama echte huijsvrouw van de Ed.Heere JOANNES GLINSTRA Raedt Ordinaris in den Hove van Vrijelandt, wonende tot Leuwarden, deselve hierinne als eenigste erffgename instituerende, ende bij afflijvicheijt van haer Ed. de kinderen van wijlen de Heere HANS van LIJCKLAMA, in leven Grietman over Gaesterlandt voor de eene helfte, 't sampt de kinderen van Juffr^r Ansckie van Lijcklama in tijden huijsvrouw van de Heere JOANNES CRACK, in leven Grietman over Angwierden voor d'andere helfte, deselve hierinne substituerende, wijders legatere TRIJNTIE EIJSSES de huijsvrouwe van PIETER CLEIJS, wonende op de IJdzardt seeckere *kleine* plaets met huijsinge cum annexis staende ende gelegen tot Sonnega, voor desen bij Roeloff Dirck als Meijer gebruijckt, ende Mathijs Pieters de soon van Pieter Cleijs, seeckere stuck hoijslandts ende weeren gelegen op ~~Rijgershuijzen~~ Rijgershuijzen, streckende van de Oldewegh tot aen de scheijdinge van Pier Steffens landen, met twee ackers boulandt aldaer gelegen, streckende van de Schene tot achter de brinck, alles met lasten ende profijten in voege het mij Testator toebehoort.

Insgelijcks will ick Testatrix HILTIE TERWISCHA dat de goederen van mij aff te comen sullen erven en sterven op mijne naeste bloedt, de ~~nae~~ overlijden van mij ofte mijn geinstitueerde erffgenamen in leven sullen worden bevonden, deselve hiertoe instituerende "voorbeholdens 't recht van 't vruchtgebruijck hier-vooren gesecht".

Dit is cortelijcks onse reciprocum Testamente, laetste ende uiterste wille 'twelcke wij begeren van onse erffgenamen

't welcke wij begeren van onse erffgenamen ende een ijegelijk volcoment-
lijck en achtervoleht en naergecomen te hebben, en dat het selve bestendich
sij als een Testament reciprocum solemnee in geschrifte ofte ofte ...cupa-
tijff, soo als 't selve best ons oogmerck bereiken can, hebben tot bevesti-
ginge van dese onse dispositie doen convoceren

Wolter Sibbes, Mr. Dirck Ripperbant, Jan Egberts, Jannes Martens, Harcke
Tiebbes, Jan Hendricks en Joannes Thijssen

alle wonende tot Wolvega, alle mannen van goeden gelouwe, dewelcke op ons
beede en versoeck als getuijgen dese onse dispositie (: nae dat wij in haer
aensien deselve geteijkent hadden, met verclaeringe dat hierinne voor haer
niets prejudiciabels begrepen was, gemerckt alleen de voorreedenen ende
het besluit haer is voorgelesen:) met haer gewoonlijke onderschrijvinge ge-
confirmeert hebben, alles in een context ten huijse van ons Testatoren
voorn(eem)t, op den 9 Augusti Een Duijsent ses Hondert acht en 't sestich
1668. De post is voor de bevestiginge deser het woort van " vruchtge-
bruijck " boven den 22 regel van desen Testamente staende aldaer gestelt.
Actum ... Onderstaende R. Franckena, Hyltien van Terwijscha, Wolter
Sijbbs, Jan Egberts, Dirck Ripperbant, Jan Henderijx, Jannes Martens,
Dit is Harcke, Tiebbes handtmerck, Me Teste J. Thijssen met eenige
tog.....

Handwritten signature or mark, possibly initials, with a vertical line and 'x' marks below.

Gecollationeert tegens

woonaftig tot Noordwoude, en de zenen Marijs van Heloma
 Capt. Lt in t. Regiment van de zee overfte Regtlyn van Claarber:
 :gen, en Claas van Heloma voors. alle nagelaten kinderen van wt:
 de zeeu Tjeerd van Heloma, bij vrou Luccamina van Boghbolt in
 ofte verwekt, Hannina Heloma zuisvrouw ^{van} ~~voors~~ ^{des} Joes getes Pre:
 :dicant tot Mantgum om redenen voor bij gaende, oogs wille dat
 deese goederen door mijn erfgenamen niet droegt off veralie:
 :meert Sullen mogen worden, maar dat die na versterff, sonder
 wettige erfgenamen nate laten, ende geen kinderen zekende,
 van den een Sullen erven of den andere, sonder afkortinge
 van de Trebell. off falc: en dat de laaste versterfende, alle
 die goederen Sullen kopen en erven of vrou Anna Berbera
 van Loon zuisvrouw van de heer Albert Hublingh, off bij aff:
 :lieverheit of welgedachte vrou Gaar kinderen of defcendanten;
 Dit dan mijn iusterste wil zijnde, begere dat na mijn ver:
 :sterff sal worden nagelagd, en soo t. selve niet moegt
 kinne bestaan als een solemnel Testament, ten minsten
 dat t. cracht en effect sal hebben als een Codicil, off enig
 andere mindere solemnele dispositie na Regt en Land's
 Costume bestendig. En of dat ofe mijn iusterste wil
 na geboren worde bereygt, soo hebbe daer toe op een
 tijt ten guise van de heer Albert Hublingh tot Oebercoop
 bij een doer komen naberoente personen, namentlijk
 Jan Wybes zuisman, Timen Jans zuisman, Claas Peters
 zuisman, Hendrik Wyben zuisman alle tot Oeber:
 :coop, Jacob Jofferts Mt. Buid, en Rogloff Huickes mede
 aldaar, en Johannes Benker Proc: Generaal der Landfchappe
 van Friesland, en de selve verpoet, om desen vering mij als
 getuigen te stekenen, t. welke bij de selve ook gaam is ge:
 :daan, na dat de mij Testatrice eerst en alvorens hadden
 horen verclaren dat dit mijn iusterste en laaste wille was
 en dat den inhoud dies mij van woode was te voren
 gelezen, en overalven zeer wel bekend was. Na welc t.
 begin en t. einde deses voors. getuigen mede te voren ge:
 :leser zijnde, t. selve door de Testatrice in de getuigen
 saar aensien is stekent, gelijk t. selve mede door
 getuigen op een tijt en plaate, sonder van elkaanderen
 gescheiden, of andere tijden komende sake is vertekent.

Actum den Eersten November Een Duifent Leven Lovent
en acht en dertig. oudstoude en was stekent Anna van
Franchena, Timen Gans, Hendrick Huyben, Jan Vrieses,
Jacob Lefferts, Claas Pieters, Roeloff Eijndkes, en J. H. Benker
met Galen.

Handwritten initials and flourish

Het Get Jurentaris van de mala:
eubap van Vrouw Anna Fran:
ena op folio 60:

Nagevane collatie tegens t. principale
Testament van wijlen vrou Anna van
Franchena, stekent als vooren, is desen
daer mede bevooren te accorderen, In
kennisse van mij, actum den 27. Octob 1739

Ter Oude van den Loue
Spallings

Het verweystaende opale Testament
van wijlen vrou Catharina van Schel:
tinga wed: Bonincius is door mij sub:
griffier S. Jallings, nagevane Registra:
rie aan de W. Hoogd. Leere Claas van
Binnamaria Raad *als* als Griff: met
sine Besoignes weder of sandigt, den
2. Nov 1739

Op den 8. Octob. 1739 door Geer. Griffier Altau:
an (mij sub: Griffier oegereken) Sijnde het
principale Testament van wijlen vrou Cath:
:rina van Scheltinga wed: Bonincius omme
met de Besoignes door mij in t. Secrete S.
Hoffs Registratieboeck te worden geregis:
:treert, het selve gedaen sijnde, ben ik omders
door de old Leere Lambertus Vittinga als
gelastigde van de gintorepseerde Erffen van
wijlen gedaeste vrou Catharina van Schel:
:tinga sijn, dit selve navolgende Testa:
:ment mede in S. Hoffs ordinaire fiduciam
:missaire Registratieboeck te Registreren

Sijnde alle mijn goede bekeerde vrienden: onderstoude, en
was vertekent Johannes Hartog Ecol. in Uteus, Gerijft
Dirck, Cornelis Meijntes, Cornelius Silvius S.S.M. Candidatus.
Salle Martens, Pieter Jans, Douwe Jelles, en Herre Ruids.

Na gedane Collatie tegens het principale
Testament "Stekent als worden" is deesen
daer mede besouden te accorderen, In
kennisse van mij, actum den 9. Octobr

1745

ter Ord^{tie} van den Gove

Spilings

Staat en Inventaris van de goederen
met de dood overminnt en nagelaten
door wijlen Juller Anna van Fran.
kens overleden tot ~~de overboos~~ een Drij:
sent servand dienst negen en dertig ten
Laren ~~Stads~~ aldaar, waar outrent als pre:
miller staat te noteren.

Verstelyk dat de merbilaine goederen en Buisgeraden we:
gens de weinige importantie met overeenstem:
minge van de gesamenlijke erfgenamen nabenoemt
en den Gere Albertus van Hublinck als vader en wettige
voorstander over sijne vier kinderen als geubstitueerde
erfgenamen bij fideicommiss, bij wijlen vrouwe Anna
Barbera van Lou in egte verwacht, niet in dit In:
ventaris uitgedrückt, maar stilsnijgende voorbij gegaan
sijn, waer tegens ook weder van de doodschulden niets
wert gebragt.

Ten anderen, dat het gemaakte silvers niet strick voor stück
maar de swaarte van de gehele massa auzegerven is,
Soo als het selve door de P^{re}. erfgenamen is gewogen.
Toudanden dat de wettelijke Staat van hinnen als over

aengegaven is, zodanig als de Erfgenamen door de Coutume van de Boeken best hebben kunnen ontdecken, rekwerende sig om bij inruininge off andersins, soo ontrent het profitelijke als schadelijke incoelen zodanige veranderingen te maken, als zij bij uitslagh sullen bevinden te moeten wesen alsmede soo zij de profitelijke gestelde suinen etc. door wanbetalinge van de Meijers niet mochten komen te ontvangeu, op desen te rojeren, off noteren, mochtende daer off ook getrocken worden het Reel;

Ten vierden, soo de respective Erfgenamen nogh eenige schaden en schadelijke Effecten in de Boedel mochten ontdecken saar tot nogh toe ontbewist, dat zij sig insgelijse rekwereu de selve bij desen te voegen, en de schadelijke Staat daermede te vergroten;

Ten vijften, dat de Fideicommissaire goederen door wijlen Heltie Terwiklas nagelaten, en op de overgeffte Erfgenamen uit diensoorde geevolvent, mede niet in dit Inventaris sijn getoet, als apart in het originele Testament en Codicil van woort: Heltie Terwiklas diuideljk gespecificeert staende;

Ten seoden wert sijn gemeldt het Testament door bovengenoemde Juffer Anna van Franckena zalqz gemaakt, waer bij de Jufferen Hiltie en Anna, benevens de Heeren Matys en Nicolaas van Heloma gesteldt worden tot enige en minversele Erfgenamen, des dat de selve sonder wettige kinderen off descendenten komende te overlijden, alle des selfs goederen als dan sullen vererven op en devolven op de kinderen van de Heer Albert ^{van Hel} Houblingh bij wijlen vrou Anna Barbara van Lou, soo als boven rede is gedaet in egte geprocceert; wende de Legaten als in valtig seoden bestaende, in t. vervolg op saar plaats geueeldt;

Ten seventen sal dit Inventaris in cas van disspunt over den waren inhoud van het Testament aan geen der respectieve Erfgenamen kunnen prejudicieren, maar alles in gevolge van het selve verstaan en uitleidt moeten worden, soo recht is, en oock maer principaalijken applicabel sijn op de goederen hier inne gespecificeert, wende de selve wons volgens bovengemelde Testament.

In de naam Gods almachtigs Amen, op
 ginds dato onderget, heb ick Gristmanse
 geltien Terwiffega overgeloest d'oufsee
 heveijt des doot, ende den onsechheerde
 vanden, op den 27 y novden bet 1670 mit
 rijpen bevaede, ende voor bedacht, gemade
 mijn testamentera dispositie gemadelt
 ende door naedere opdenclinge voor gemaden
 gebedden ende praiudicium vande selid tes-
 tamentan dispositie, daeromme gebed bij
 legalt ende maniere van codicille ge-
 linge van mijn vate qua te laetens
 goudens de linge gemadelt, welcke
 ijde vortgenamen nae benoemt sal
 gemint ingelatte gestelt al volget,
 het eerste gedieltte van gausse gebuice
 te landt tot etogge met d'brodelan
 de die sij daer bij gebuicat, van gausse
 gebuicte satte tot d'lyden bouwe
 mijn Gristmanse quib' slaudt tot
 oldobbercoop Francke Badtob gebuic
 te landt exent d' maet tot Oldobber
 van Hillobraut gebuicte landt
 tot Macainga met got goylaudt tot
 vrienbercoop, van gausse app'le
 gebuicte landt met got goylaudt by
 zondar bij gebuicat wordende
 Toenit Rem milt gebuicte landt
 op witcorne, Alab gausse gausse
 gebuicte landt exent got goduimij
 noch

noch niet toebehoort, Suintis Abbele
 gebruikte land tot Maclinga, Ge-
 brice, Tjeb medius land inde Broeka
 gebruikt, Jan t laet gebruiate
 zalve land tot vrienbercoop, Het
 Amide geselto Jacob Douwet ge-
 bruiate land tot Tersool, Bijmer
 Michiels gebruiate land tot Springe
 mijn Satge land tot O' Noveralle met
 de losse land, mijn Arvo land tot
 Dypelge gods Bult, Janus Moy-
 nes gebruiate land tot Elsea soo
 zij nu int gebruiate geest met get
 land inde foudhuize, Jan Har-
 mens gebruiate land tot Bode-
 helle soo zij met geij land int gebrui-
 geest, Bij Janus 111 dijnet gebruiate
 land mijn gerechtigheit int foudhuize
^{#Pistov} Janus Eijts land tot Gantgise
 mijn drie vierde partes ~~aan~~ get geij land
 auygeest, Jan Janus gebruiate
 land tot O'dobercoop met get partes
 tot Galtzaad, Eijse toegeub gebruiate
 land tot O'dobercoop met de maadt
 inde O'atcamp, Harman Berent
 gebruiate part land van Cleijer-
 borge inqt geest, Bouwe Nijbes
 gebruiate drie vierde partes land
 tot Tercole, Het derde gedeelte

Jan

infeza

Jan Gabbob ende Jaegen Roeloff
 gebruikte land tot Etoggedde
 met het Broeck landt soo sij int
 gebruikte gebied, Vijftē Einlob
 gebruikte land tot Terodde mijn
 de landt tot Eestē met de stedde
 = to op de Janwed Harum Loufde
 gebruikte land tot Weyde, Jan
 Roeloff gebruikte land tot
 Broeckde, Gerrit Jan gebruikte
 land tot Godebold met de stedde
 in de meente, Loufde Loufde ge-
 brukte land tot Witel exent
 get landt in de fenebuurzeijlandt,
 Trije Obflot gebruikte land
 tot Katlica soo veel mij comt,
 mijn giub tot Obbercoop int ge-
 buirte daer Jacob Jacob woonen;
 met de Baucamp de Etobon Jan
 van mij geest gesmitte, so galve
 Gate tot Weyde bij Jacob Jan
 gebruikte worden, tweddequadt
 Broeck landt dat sden onderloopt
 het in de gedichte Jacob Jan
 gebruikte land tot Jonckbroeck
 in de Ruffe, noch Jan Janz end
 Claes sgeomadege gebruikte
 landt op Jonckbroeck in de
 Ruffe, Gerrit Jan gebruikte
 landt

landt tot sprang in Hilbeant
 (gebruikt landt tot Moor
 Koort Willem gebr.
 tot Elfo met get wiffen bij
 Postman gebr. waarden
 Elab hand tot groden
 bruikt lande ende broden
 soo zij int gebr. geest
 hetes seppen gebr. landt
 tot Macanga met get
 inde fouding dat land
 ind lang gebr. landt
 hand gebr. landt inde
 oortijt bij drent Jacob
 land bij get goylant tot
 land Jacob gebr.
 Hendrick gebr. land
 Odegoone, Hiedert
 bruikt salth^{landt} tot
 de wij gebr.
 tot Langedijck, noeg bij
 gedeelt Jan Roelant
 landt tot Odegoone, ende
 bij get inder gedeelt get
 bij Coop hand tot Elfo
 worden, noent. noeg bij
 gedeelt de galve Brigg tot
 drooop, Odeardo part van
 dagmak goylant tot Odegoone

ii

clach vrye woning ende gebruike
in het polve gieb @ van het gort cum
anxys sal moeghebbes @ gouden
soo lange als sij leeft alle het goud
welck voorz staelt, in a Testatri-
ce swack van liegrou doegne
talig gaen ende staude, mijn smut
wel gebede, beysde dat alle sijn
na mijn oyliden in de alderbest
maniere staet sal soverz het sial
in codice gite in oorsack dedent
sta eenige andere gleeft dispositie
minder solquinitoite soijstegend,
gelijca sulck alderbest na besigende
reest ende costumie van d'z land,
sal moeghe betrou, op dat mijn voor-
gevoerde dispositie te beter aeftevolget
soud moeghe word, soo gelijca op den
tijt tot mijn gieb tot oedervoop bij
malhanding door gadder, die nadje-
noende getuig, naamtelijca Jumi-
nus Joannes Wisman predicant, etc.
van Hans smit, Berent Cornelis,
mij clach coerde begolmeder tot
oedervoop, de secretaris Lilius Gwa-
ga ende de clerica Lilius Holtruy-
alle

